

Treści programowe

Plan programu

Obszar wychowawczo -dydaktyczny	Treści wychowawczo – dydaktyczne
Fizyczny	Higiena osobista
	Higiena spożywania posiłków
	Higiena otoczenia
	Zdrowie
	Bezpieczeństwo
	Aktywność ruchowa
	Wypoczynek
	Zmysły
	Działania praktyczne
Umysłowy	Mowa i myślenia
	Przygotowanie do nauki czytania
	Przygotowanie do nauki pisania
	Literatura i poezja dziecięca
	Matematyka
	Edukacja medialna
	Przyroda
	Talenty i zdolności moje i innych
	Przygotowanie do posługiwania się językiem obcym nowożytnym
	Przygotowanie do posługiwania się językiem mniejszości narodowych i etnicznych oraz językiem regionalnym

Spoleczny	Świat emocji i uczuć
	Moja rodzina
	Społeczność ochronki/ przedszkola
	Najbliższe otoczenie
	Moja Ojczyzna
	Świat i rodzina ludzka
	Człowiek i jego praca
Kulturowy	Piękno
	Teatr
	Muzyka i taniec
	Sztuka
Moralny	Prawda
	Dobro
	Miłość i miłosierdzie
	Przyjaźń
Religijny	Symbole religijne
	Wiara
	Dzieciństwo Boże
	Praktyki religijne
	Rok liturgiczny

1) Obszar wychowawczo - dydaktyczny: FIZYCZNY

Treści wychowawczo - dydaktyczne	Przewidywane efekty pracy wychowawczo - dydaktycznej	Procedury osiągnięcia celów
<p>Higiena osobista:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z zasadami dbania o higienę osobistą. • Wdrażanie do troski o swoje ciało: mycie rąk, twarzy, zębów, czesanie się. • Wdrażanie do dbania o estetykę wyglądu zewnętrznego. • Przekazanie prawdy o tym, że ciało jest darem Pana Boga. • Kształtowanie postawy szacunku wobec własnego ciała i ciała drugiego człowieka. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzysta z toalety i przyborów toaletowych • poprawnie myje się i wyciera • samodzielnie myje zęby • nie używa przyborów higienicznych należących do innych dzieci • stara się dbać o estetykę wyglądu zewnętrznego • próbuje wyjaśniać, dlaczego należy troszczyć się o swoje ciało i ciało drugiego człowieka, otaczając je szacunkiem 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • spotkanie z pielęgniarką • rozmowa kierowana • wiersz • piosenka • teatrzyk • zabawy tematyczne • pokaz mycia rąk, twarzy zębów, czesania • utrwalanie przyzwyczajeń związanych z troską o higienę osobistą w konkretnych sytuacjach dnia codziennego
<p>Higiena spożywania posiłków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z prostymi zasadami savoir – vivre przy stole. • Wdrażanie do prawidłowego posługiwania się sztućcami i serwetką. • Wdrażanie do przestrzegania poznanych zasad dobrego wychowania przy stole. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • właściwie zachowuje się przy stole np. mówi umiarkowanym głosem, nie hałasuje • stara się estetycznie spożywać posiłki • próbuje prawidłowo posługiwać się sztućcami i serwetką • potrafi usłużyć innym przy stole • uczy się nakrywać do stołu 	<ul style="list-style-type: none"> • historyjka obrazkowa • zabawy tematyczne w kąciu kuchennym • pokaz i nauka prawidłowego posługiwania się sztućcami i serwetką • pokaz prawidłowego nakrywania do stołu • pełnienie dyżurów np. pomoc w nakrywaniu do stołu
<p>Higiena otoczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyrabianie nawyku dbania o ład i porządek w najbliższym otoczeniu. • Wdrażanie do angażowania się w proste prace porządkowe wykonywane przez dorosłych. • Przyzwyczajanie do pełnienia dyżurów (np. pomoc w nakrywaniu do stołu, dokarmianiu zwierząt hodowanych w przedszkolu, dbanie o kwiaty doniczkowe). 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie sprząta po sobie zabawki i odkłada je na wyznaczone miejsce • dba o ład w swojej półce, w sali, w szatni, w łazience • utrzymuje porządek na swoim stanowisku pracy • pozostawia ład po skończonej pracy • angażuje się w proste prace porządkowe wykonywane przez dorosłych (nauczyciela, rodziców, osoby z najbliższego otoczenia) • pełni dyżury porządkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • inscenizacja • rozmowa kierowana • wiersz • piosenka • obserwacja bierna i czynna • zabawy tematyczne • pokaz wykonywania prostych prac porządkowych • działania praktyczne związane z utrzymaniem ładu i porządku w najbliższym otoczeniu • wykonywanie drobnych prac użytecznych

<p>Zdrowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z budową ludzkiego ciała. • Uświadamianie jak wielkim darem dla człowieka jest zdrowie. • Wdrażanie do zachowywania zasad zdrowego odżywiania się. • Kształtowanie nawyku dbania o zdrowie. • Uwrażliwianie na to, co służy i szkodzi zdrowiu. • Przekazywanie prawdy o przemijalności ludzkiego życia. • Przekazywanie prawdy o stworzeniu przez Pana Boga człowieka jako kobietę i mężczyznę. • Zapoznanie z prawdą o przekazywaniu życia przez kobietę i mężczyznę jako darze zadaniu od Stwórcy. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa poszczególne części ciała • próbuje opowiedzieć jaka jest rola narządów wewnętrznych tj.: serce, żołądek, płuca • próbuje wyjaśnić dlaczego zdrowie jest wielkim darem • wypowiada się na temat tego, jak należy troszczyć się o zdrowie • stara się dbać o zdrowie swoje i innych • stara się spożywać zdrowe produkty, owoce i warzywa • dostosowuje ubiór do danej pory roku i panujących warunków atmosferycznych • właściwie ocenia zachowania służące i zagrażające zdrowiu • wymienia przyczyny złego stanu zdrowia i samopoczucia • nazywa środki chemiczne szkodliwe dla zdrowia i życia • pamięta o tym, że człowiek z biegiem lat starzeje się, traci zdrowie, siły, a w końcu umiera • rozumie, że Pan Bóg stworzył człowieka jako kobietę i mężczyznę • wie, że życie jest darem Pana Boga przekazywanym przez mamę i tatę 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • oglądanie encyklopedii zdrowia dla dzieci • spotkanie z lekarzem • wycieczka do Poradni Zdrowia • indywidualne rozmowy z dziećmi • przysłowia • zagadki • zabawy tematyczne w kąciку lekarskim • zabawy ruchowe • ćwiczenia gimnastyczne • zabawy na świeżym powietrzu • spacer i wycieczki • spożywanie zdrowych produktów: owoców, sałatek, surówek • modlitwa prośby o zdrowie • modlitwa dziękczynna za powrót do zdrowia
<p>Bezpieczeństwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z zasadami zachowania bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie przedszkola, w najbliższym otoczeniu dziecka i w miejscach użyteczności publicznej. • Kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacjach zagrożenia (pożar, osoby nieznajome, wypadek, choroba). • Wdrażanie do przestrzegania przepisów drogowych. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zabaw w sali, w ogrodzie, w domu i w różnych miejscach użyteczności publicznej • wybiera miejsca bezpieczne dla zabaw dziecięcych • stara się dbać o bezpieczeństwo swoje i innych • rozumnie zachowuje się w sytuacjach zagrożenia • podaje numery telefonów na policję, straż pożarną, pogotowie • próbuje wyjaśniać symbolikę niektórych znaków drogowych i sygnalizatorów świetlnych • wyjaśnia konieczność przestrzegania przepisów drogowych • orientuje się w bezpiecznym korzystaniu ze środków transportu 	<ul style="list-style-type: none"> • „wycieczka po przedszkolu” • ustalenie z dziećmi zasad bezpiecznej zabawy w sali i w ogrodzie • film edukacyjny dotyczący zasad zachowania bezpieczeństwa • pogadanka • historyjka obrazkowa • wiersz • piosenka • udział w „próbny alarmie” na terenie przedszkola • spotkanie z policjantem • wycieczka na skrzyżowanie • wycieczki do: straży pożarnej, na policję

<p>Aktywność ruchowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie zabaw naśladowczych, zabaw i gier ruchowych oraz ćwiczeń gimnastycznych. • Uświadamianie ważności ruchu w życiu człowieka. • Wdrażanie do podejmowania aktywności ruchowej 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w zabawach naśladuje sposób poruszania się ludzi, ptaków, zwierząt • spontanicznie wybiera zabawy związane z ruchem • zachęca innych do aktywności ruchowej • chętnie uczestniczy w zabawach i grach ruchowych organizowanych w grupie • uczestniczy w ćwiczeniach porannych • uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych prowadzonych metodami odtwórczymi i twórczymi (np. R. Labana, K. Orffa, A. M. Kniessów) • zachowuje prawidłową postawę ciała • reaguje na sygnał • biega • utrzymuje równowagę ciała • czworakuje • wspina się • skacze • podskakuje • rzuca do celu • toczy piłkę • pokonuje przeszkody 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowa kierowana • ćwiczenia poranne • gry i zabawy ruchowe w sali i na świeżym powietrzu • gimnastyka • aerobic
<p>Wypoczynek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z różnymi formami wypoczynku. • Wyrabianie nawyku umiejętnego wypoczywania (np. zajęcia i zabawy na świeżym powietrzu, spacer i wycieczki). • Zapoznanie ze sposobami relaksowania się (np. ulubione zabawy, słuchanie muzyki, odgłosów natury). 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chętnie bierze udział w zajęciach i zabawach na świeżym powietrzu • uczestniczy w spacerach i wycieczkach niezależnie od pór roku • opowiada o tym, jak można wypoczywać • próbuje organizować sobie czas na wypoczynek • uczestniczy w zabawach relaksacyjnych • uczy relaksować się, gdy czuje się zmęczone, niespokojne • stara się wybierać proste prace i nabywa przekonania, że mogą być one formą wypoczynku 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • spacer i wycieczki • zabawy w ogrodzie przedszkolnym • zabawy z chustą integracyjną • słuchanie muzyki relaksacyjnej • zabawy rozluźniające i wyciszające • własna aktywność dziecka

<p>Zmysły:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie poszczególnych narządów zmysłów (wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku) poprzez różnorodne zabawy i ćwiczenia. • Stwarzanie okazji do poznawania otaczającej rzeczywistości w sposób wielozmysłowy. • Zapoznanie z nazwami narządów zmysłów i ich funkcjami. • Wdrażanie do dbania o higienę zmysłów. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chętnie uczestniczy w zabawach i ćwiczeniach rozwijających zmysły • poznaje otaczającą rzeczywistość wielozmysłowo • próbuje opowiedzieć, jaka jest rola poszczególnych narządów zmysłów • stara się dbać o higienę zmysłów np. unika głośnych dźwięków, nadmiernego oglądania telewizji 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • oglądanie encyklopedii zdrowia • spotkania ze specjalistami: okulistą, laryngologiem zabawy i ćwiczenia rozwijające zmysły • obserwacja zjawisk przyrodniczych podczas spacerów, wycieczek i zabaw w ogrodzie przedszkolnym
<p>Działania praktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie samodzielności w czynnościach samoobsługowych. • Stwarzanie okazji do nabywania doświadczeń przygotowujących do pełnienia przyszłych ról i zadań życiowych. • Zapoznanie z osiągnięciami współczesnej techniki i ich rolą w życiu człowieka (np. komputer, tablet). 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie korzysta z toalety i przyborów toaletowych • samodzielnie ubiera się i rozbiera • w razie potrzeby prosi o pomoc dorosłych w czynnościach samoobsługowych • poprzez zabawę i wykonywanie prostych prac przygotowuje się do pełnienia przyszłych ról i zadań życiowych • próbuje opowiadać o znaczeniu osiągnięć współczesnej techniki dla życia ludzkiego 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • pokaz prawidłowego korzystania z przyborów toaletowych • pokaz prawidłowego wykonywania czynności samoobsługowych • systematyczne ćwiczenie się w czynnościach samoobsługowych • zabawy tematyczne • wykonywanie prostych prac w sali, szatni, łazience, sypialni, domu i ogrodzie • oglądanie: albumów techniki, fotografii i ilustracji • pokaz działania urządzeń technicznych znajdujących się w przedszkolu • pokaz korzystania z komputera • praca z komputerem • wycieczka do sklepu AGD • pokaz urządzeń technicznych i elektrycznych oraz ich działania

2) Obszar wychowawczo - dydaktyczny: UMYŚLOWY

Treści wychowawczo - dydaktyczne	Przewidywane efekty pracy wychowawczo - dydaktycznej	Procedury osiągnięcia celów
<p>Mowa i myślenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie prawidłowej wymowy. • Wzbogacanie słownictwa. • Rozwijanie umiejętności wypowiedzenia się na określony temat. • Organizowanie zabaw rozwijających zdolność twórczego myślenia. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo wykonuje proste ćwiczenia oddechowe, słuchowe, dźwiękonaśladowcze i artykulacyjne • mówi poprawnie pod względem artykulacyjnym, gramatycznym, fleksyjnym i składniowym • poprawnie konstruuje wypowiedzi • stosuje różne formy wypowiedzi (monolog, dialog, opis, recytacja, opowiadanie) • próbuje wyrażać swoje myśli • posiada bogaty zasób słownictwa • opowiada historyjki obrazkowe • udziela odpowiedzi na pytania dotyczące tekstu • samodzielnie formułuje pytania • bierze aktywny udział w zajęciach i zabawach rozwijających twórcze myślenie • tworzy własne rymowanki, bajki, opowiadania i historyjki obrazkowe oraz nadaje im tytuły • rozwiązuje zagadki, rebusy, łamigłówki i tworzy własne • wykorzystuje funkcje myślowe w konkretnych sytuacjach codziennego życia 	<ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia oddechowe, słuchowe, dźwiękonaśladowcze, artykulacyjne • spontaniczne i kierowane wypowiedzi dzieci • opowiadania • bajki • historyjki obrazkowe • konkurs recytatorski • zabawy i ćwiczenia rozwijające twórcze myślenie • „burza mózgów” • zagadki • rebusy • mini quizy • łamigłówki • krzyżówki • rozsypanki • rymowanki • gry dydaktyczne

<p>Przygotowanie do nauki czytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie spostrzegawczości, pamięci słuchowo – wzrokowej. • Rozwijanie umiejętności dokonywania analizy i syntezy słuchowo – wzrokowej • Zapoznanie ze znakami i symbolami graficznymi. • Stwarzanie okazji do podejmowania prób samodzielnego czytania. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizuje pole spostrzeżeniowe, rozpoznaje i zapamiętuje to, co jest przedstawione na obrazkach np. wyszukuje identyczne elementy rysunku i odtwarza je • wyszukuje i odtwarza identyczne elementy rysunku, pisma, itd. • interesuje się czytaniem i pisaniem • rozumie sens informacji podanych w formie uproszczonych rysunków oraz często stosowanych oznaczeń i symboli np. w przedszkolu, na ulicy, na dworcu • układa krótkie zdania • dzieli zdania na wyrazy • dzieli wyrazy na sylaby • wyodrębnia głoski w słowach • wymienia samogłoski • rozpoznaje znaki interpunkcyjne • odczytuje krótkie podpisy pod obrazkami • czyta proste teksty ilustrowane obrazkami • dokonuje analizy i syntezy sylabowej wyrazów • dokonuje analizy i syntezy głoskowej w słowach • podejmuje z własnej woli zabawy literkami • próbuje odczytywać krótkie podpisy pod obrazkami i proste teksty ilustrowane obrazkami 	<ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia analizy i syntezy słuchowo – wzrokowej • zapoznanie z literami alfabetu • ćwiczenia w czytaniu wyrazów i prostych zdań • odczytywanie globalne • zabawy klockami literowymi • zabawy sylabami • próby układania wyrazów według własnych zainteresowań • próby odczytywania wyrazów i prostych zda
<p>Przygotowanie do nauki pisania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do właściwego trzymania przyborów i prawidłowego posługiwania się nimi. • Rozwijanie sprawności grafomotorycznej. • Budzenie zainteresowania pismem jako środkiem komunikacji. • Zapoznanie z literami alfabetu. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dysponuje dobrą sprawnością rąk oraz koordynacją wzrokowo-ruchową • używa poprawnego chwytu pisarskiego • interesuje się pisaniem • kreśli ,rysuje, maluje na dużych powierzchniach • rysuje po śladzie ,rysuje szlaczki, kreśli wzory literopodobne, obrysowuje, wypełnia , pogrubia • trzyma się w liniaturze • orientuje się na kartce papieru • prawidłowo odtwarza litery alfabetu. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowa na temat sposobów komunikowania się za pomocą pisma • ćwiczenia rozwijające sprawność rąk i koordynację ręki i oka • ćwiczenia grafomotoryczne i literopodobne.

<p>Literatura i poezja dziecięca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzbudzanie zainteresowania literaturą dziecięcą. • Zapoznanie z bohaterami bajek, legend, podań, baśni, przypowieści, opowiadań. • Wdrażanie do szanowania książek 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uważnie słucha, rozmawia i opowiada o treści bajek, podań, legend, przysłów, przypowieści i powieści • próbuje opisywać cechy bohaterów, oceniać ich postępowanie i uzasadniać swoje stanowisko • próbuje odkrywać morały zawarte w bajkach • odgrywa role bohaterów • wymienia etapy powstawania książki • tworzy swoją książeczkę • szanuje książkę 	<ul style="list-style-type: none"> • bajki • baśnie • opowiadania • legendy • inscenizacja utworów • scenki z elementami dramy, scenki rodzajowe • wycieczka do: drukarni, księgarni, biblioteki • spotkanie z poetą • tworzenie przedszkolnego kącika czytelniczego • udział w naprawianiu zniszczonych książek
<p>Matematyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie orientacji w przestrzeni. • Układanie rytmów. Ukazywanie regularności i następstw w otaczającym świecie. • Rozwijanie umiejętności myślenia przyczynowo-skutkowego. • Zapoznanie z modelami monet i banknotów. • Rozwijanie umiejętności liczenia • Rozwijanie umiejętności dodawania i odejmowania, rozdawania i rozdzielania po kilka. • Zapoznanie z cyframi. • Kształtowanie umiejętności klasyfikowania (grupowania, porównywania, segregowania i porządkowania). • Zapoznanie z figurami geometrycznymi płaskimi. przyjmowania i przeżywania sukcesów i porażek. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w schemacie własnego ciała, • określa swoje położenie względem przedmiotów lub innych osób, • prawidłowo używa określeń: nad, pod, w środku, na zewnątrz, przy, za, przed, obok, pomiędzy, • określa kierunek ruchu: do przodu, do tyłu, w lewo, w prawo, w górę, w dół, • różnicuje stronę lewą i prawą, • wyznacza kierunki na kartce papieru, • tworzy rytmy wysłuchane, wygrywane, wyśpiewane np. z klocków, kontynuuje je i przekłada na inne reprezentacje, • orientuje się w rytmicznej organizacji czasu (dostrzega następstwa pór roku, dni tygodnia i miesięcy oraz orientuje się, co oznaczają określenia tj.: wczoraj, jutro, pojutrze, przedwczoraj, • ustala cel, planuje czynności, które do niego prowadzą, • liczy szacuje na miarę swoich możliwości, • zna reguły obowiązujące podczas liczenia, • ustala równoliczność poprzez liczenie i łączenie w pary, • posługuje się liczebnikami głównymi i porządkowymi na miarę swoich możliwości 	<ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia i zabawy pomagające orientować się w schemacie własnego ciała i w najbliższym otoczeniu • układanie kalendarza (pory roku, dni tygodnia, miesiące,) • historyjki obrazkowe • ćwiczenia w: liczeniu, dodawaniu i odejmowaniu, klasyfikowaniu, grupowaniu, porównywaniu, segregowaniu, porządkowaniu • numerowanie • ćwiczenia i zabawy z figurami geometrycznymi • mierzenie i odmierzanie długości • przelewanie płynów • ważenie • gry (ściganki, opowiadania, matematyczne) • układanie i rozwiązywanie zadań z treścią.

- Kształtowanie potrzeby precyzyjnego mierzenia: stałość długości, pojemność, ciężar, czas
- Wdrażanie do układania i rozwiązywania zadań z treścią.
- Kształtowanie umiejętności przyjmowania i przeżywania sukcesów i porażek.
- Kształtowanie potrzeby precyzyjnego mierzenia: stałość długości, pojemność, ciężar, czas
- Wdrażanie do układania i rozwiązywania zadań z treścią.

- posługuje się liczebnikami głównymi i porządkowymi (numerowanie),
- konstruuje działania arytmetyczne ustnie lub przy wykorzystaniu cyfr i znaków działań,
- w trakcie zabaw respektuje umowy dotyczące kupna i sprzedaży,
  - rozpoznaje modele monet i banknotów o niskich nominałach
  - porządkuje je , rozumie do czego służą pieniądze w gospodarstwie domowym
- dodaje i odejmuje na palcach i innych zbiorach zastępczych,
  - rozróżnia błędne liczenie od poprawnego
  - przelicza przedmioty w naturalnym otoczeniu
  - przelicza elementy zbiorów w różnych sytuacjach dnia codziennego
  - rozpoznaje cyfry i eksperymentuje tworząc z nich liczby
- klasyfikuje (grupuje, porównuje, segreguje, porządkuje),
- rozpoznaje i nazywa figury geometryczne płaskie: koło, kwadrat, trójkąt, prostokąt,
- układa kompozycje z figur geometrycznych,
- dostrzega swoje mocne strony,
- konstruuje gry (ściganki, opowiadania i matematyczne),
- z akceptacją przyjmuje przegraną i wygraną w grze,
- gratuluje wygranej innym dzieciom,
- podejmuje próby samodzielnego mierzenia (krokami, stopami, łokciem, dłonią i palcami),
- obserwuje zachowanie cieczy w naczyniach i próbuje wnioskować o ilości wody po obserwowanych przekształceniach,
- konstruuje wagę przy pomocy dorosłego, waży przedmioty, różnicuje ich ciężar,
- układa i rozwiązuje zadania z treścią na miarę swoich możliwości.

<p>Edukacja medialna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przyzwyczajanie dzieci do umiejętnego gospodarowania czasem podczas korzystania z mediów. • Uczenie odróżniania świata fikcji od rzeczywistości. • Rozwijanie umiejętności dokonywania wyboru programów medialnych. • Wdrażanie do korzystania z czasopism przeznaczonych dla dzieci. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabywa świadomości, że korzystanie z mediów może • mieć pozytywne i negatywne skutki w życiu człowieka • stara się właściwie zagospodarować wolny czas • stara się rezygnować z zabawy na komputerze na rzecz innych aktywności • stara odróżniać fikcję wirtualną od rzeczywistości • nabywa umiejętności korzystania z czasopism dostosowanych do wieku przedszkolnego • uczestniczy w tworzeniu gazetki grupowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowa kierowana połączona z oglądaniem programów • pogadanka • oglądanie różnego rodzaju czasopism • dla dzieci • tworzenie kącika medialnego • spotkanie z dziennikarzem • tworzenie gazetki grupowej
<p>Przyroda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uważliwanie na piękno stworzonego świata. • Uczenie wyrażania wdzięczności Panu Bogu za Jego Opatrzność nad światem. • Obserwowanie i nazywanie cech charakterystycznych dla danych pór roku. • Zapoznanie z nazwami i właściwościami minerałów tj. sól, węgiel, siarka. • Przekazywanie wiedzy o roślinach i warunkach koniecznych do ich wzrostu. • Stwarzanie okazji do możliwości pielęgnowania roślin doniczkowych. • Zapoznanie z nazwami owoców i warzyw. • Przekazywanie wiedzy o życiu i zwyczajach zwierząt. • Stwarzanie okazji do obserwowania zwierząt (np. w ich naturalnym środowisku, w ZOO). • Zapoznanie z życiem i zwyczajami ptaków w poszczególnych porach roku. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega piękno otaczającego świata • dziękuje Panu Bogu za Jego opiekę (Opatrzność) nad światem • na podstawie Biblii próbuje opowiedzieć jak Pan Bóg stwarzał świat • opowiada o procesach zachodzących w przyrodzie w różnych porach roku • dostrzega zmienność zjawisk atmosferycznych w poszczególnych porach roku • odróżnia i nazywa zjawiska atmosferyczne, tj. deszcz, burza, mgła, wiatr, śnieg, szron i inne • określa pogodę i zaznacza jej zjawiska na kalendarzu pogody • dostosowuje ubiór do pogody • próbuje odczytywać temperaturę powietrza na termometrze • rozpoznaje minerały tj.: sól, węgiel, siarka • nazywa niektóre rośliny z uwzględnieniem roślin chronionych • wyróżnia części roślin (korzeń, łodyga, liście, kwiaty, owoce) • wymienia warunki potrzebne do wzrostu roślin • stara się pielęgnować rośliny doniczkowe • rozpoznaje niektóre rośliny po ich owocach i liściach • opowiada o znaczeniu roślin dla życia człowieka na Ziemi • korzysta z dóbr przyrody (np. grzybów, owoców leśnych, ziół) • próbuje wyjaśniać, co to jest park narodowy 	<p>pogadanka</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • słuchanie Pisma Świętego • wiersz • piosenka • oglądanie filmów i przeźroczy • spacer • słuchanie odgłosów natury • zabawy dźwiękonaśladowcze • obserwacja • wykorzystywanie atlasów i albumów przyrodniczych dla dzieci • oglądanie eksponatów • pełnienie dyżurów – podlewanie kwiatów doniczkowych • działania praktyczne: sadzenie roślin i troska o nie, opieka nad zwierzętami • zorganizowanie kącika przyrody i zielnika • degustacja owoców i warzyw • wycieczki do: ZOO, wiejskiej zagrody, sklepu zoologicznego, parku narodowego,

<p>Ukazywanie przyczyn i skutków zanieczyszczenia środowiska.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do angażowania się w ochronę środowiska (np. nie niszczy go, nie zaśmieca, segreguje odpady do odpowiednich pojemników). • Zapoznanie z warunkami niezbędnymi do życia na Ziemi (rola wody, powietrza, słońca, gleby). • Przeprowadzanie doświadczeń związanych z różnymi zjawiskami (np. parowanie, skraplanie, rozpuszczanie, krystalizacja). • Przekazywanie wiadomości na temat Kosmosu. 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa niektóre owoce krajowe i egzotyczne • rozróżnia owoce i warzywa za pomocą zmysłów (smaku, wzroku, dotyku) • odróżnia sad od ogrodu warzywnego • rozróżnia i nazywa zwierzęta domowe, hodowlane, leśne, polne i egzotyczne • nazywa niektóre zwierzęta będące pod ochroną • opowiada o sposobach odżywiania się i zwyczajach zwierząt żyjących w naturalnym środowisku • próbuje wyjaśniać dlaczego człowiek hoduje zwierzęta • stara się opiekować zwierzętami w domu i w przedszkolu • wymienia nazwy niektórych ptaków i ich zwyczaje w poszczególnych porach roku • nazywa ptaki odlatujące do ciepłych krajów • stara się dokarmiać ptaki w czasie zimy • próbuje wyjaśniać przyczyny i skutki zanieczyszczeń środowiska • opowiada o tym jak można zapobiegać zanieczyszczeniom środowiska • nazywa i rozróżnia żywyły tj.: ogień, woda, powietrze • opowiada o roli wody, powietrza, słońca i gleby potrzebnych do życia na Ziemi • rozróżnia zjawiska fizyczne tj.: parowanie, skraplanie, rozpuszczanie, krystalizacja • dostrzega działanie wiatru - szybowanie liści, chorągiewki, latawca • zauważa właściwości magnezu • nazywa niektóre substancje, które rozpuszczają się w wodzie • rozpoznaje i nazywa stany skupienia wody • nazywa przedmioty, które pływają i które toną w wodzie • opowiada o zmianach zachodzących w procesie kwaszenia i kiszenia • wskazuje planetę Ziemię na mapie Układu Słonecznego • wymienia naturalne źródła światła (słońce, gwiazdy, księżyc) • opowiada o ciekawostkach dotyczących Kosmosu 	<p>parku botanicznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • spotkania z: ogrodnikiem, rolnikiem, weterynarzem • udział w akcjach na rzecz ochrony środowiska • doświadczenia i eksperymenty przyrodnicze
---	--	--

<p>Talenty i zdolności moje i innych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukazywanie różnych darów, talentów i zdolności, którymi Pan Bóg obdarza człowieka dla dobra innych. • Organizowanie spotkań z ludźmi obdarzonymi różnymi talentami i zdolnościami. • Pomaganie dzieciom w odkrywaniu i rozwijaniu własnych talentów i zdolności. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • próbuje nazywać niektóre talenty i zdolności • poznaje osoby obdarzone szczególnymi talentami i zdolnościami • z pomocą dorosłych stara się odkrywać własne talenty oraz zdolności i rozwijać je • na miarę swoich możliwości uczy się dzielić swoimi talentami i zdolnościami 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • rozmowa • piosenka • tworzenie kącików zainteresowań • zabawy w kącikach zainteresowań • zajęcia dodatkowe: kółka plastyczne, muzyczne, taneczne • spotkania z artystami • organizowanie: wystaw, festiwali, koncertów • aukcja prac • kiermasz
<p>Przygotowanie do posługiwania się językiem obcym nowożytnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie zainteresowania językiem obcym. • Wdrażanie do słuchania prostych opowiadań, historyjek, wierszy i piosenek. • Uczucie rymowanek i prostych wierszyków • Angażowanie do udziału w teatrzykach, scenkach, grach i zabawach ruchowych. • Organizacja zabaw plastycznych, konstrukcyjnych i przyrodniczych. • Stwarzanie okazji do reagowania na proste polecenia i powtarzanie poznanych zwrotów. <p>Uwaga! Treści wprowadzania dziecka w świat języka obcego nowożytnego są skorelowane z treściami nauczania w języku ojczystym.</p>	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interesuje się językiem obcym • uczestniczy w zabawach muzycznych, ruchowych, plastycznych, konstrukcyjnych, teatralnych, przyrodniczych • śpiewa w grupie proste piosenki • powtarza rymowanki i proste wierszyki • rozumie ogólny sens krótkich historyjek • rozumie proste polecenia i reaguje na nie • powtarza poznane zwroty 	<ul style="list-style-type: none"> • wiersz • piosenka • historyjki obrazkowe • gry i zabawy językowe • rymowanki, wyliczanki • plansze • ilustracje • obrazki • teatrzyki z wykorzystaniem pacynek, lalek, kukielek • proste scenki tematyczne

<p>Przygotowanie do posługiwania się językiem mniejszości narodowych i etnicznych oraz językiem regionalnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Angażowanie do udziału w zabawach. • Wrażanie do słuchania prostych opowiadań, historyjek, wierszy i piosenek • Uczucie rymowanek i prostych wierszyków • Stwarzanie okazji do reagowania na proste polecenia i powtarzanie poznanych zwrotów • Uświadamianie przynależności do danej wspólnoty narodowej, etnicznej lub językowej. • Zapoznanie z godłem wspólnoty narodowej, etnicznej lub językowej. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w zabawach prowadzonych w języku mniejszości narodowej lub etnicznej lub języku regionalnym • rozumie proste polecenia • powtarza rymowanki, proste wierszyki i śpiewa piosenki w grupie • rozumie ogólny sens krótkich historyjek • wie do jakiej wspólnoty narodowej, etnicznej lub językowej należy • zna godło swojej wspólnoty narodowej, etnicznej lub językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wiersz • piosenka • historyjki obrazkowe • gry i zabawy językowe • rymowanki, wyliczanki • plansze • ilustracje • obrazki • teatrzyki z wykorzystaniem pacynek, lalek, kukiełek • proste scenki tematyczne • pokaz mapy • prezentacja godła
--	--	--

3) Obszar wychowawczo - dydaktyczny: **SPOŁECZNY**

Treści wychowawczo – dydaktyczne	Przewidywane efekty pracy wychowawczo - dydaktycznej	Procedury osiągnięcia celów
<p>Świat emocji i uczuć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczucie rozpoznawania i nazywania stanów emocjonalnych tj.: radość, smutek, złość, gniew. • Kształtowanie umiejętności wyrażania swoich uczuć gestem, mimiką twarzy. • Uczucie rozpoznawania komunikatów niewerbalnych i werbalizowania swoich stanów emocjonalnych i uczuciowych. • Wdrażanie do kontrolowania własnych słów i zachowań oraz reagowania adekwatnie do danej sytuacji. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się cierpliwie czekać na swoją kolejkę • próbuje rozpoznawać i nazywać stany emocjonalne • stara się okazywać swoje uczucia • próbuje rozpoznawać komunikaty niewerbalne • uczy się werbalizować swoje stany emocjonalne i uczuciowe • próbuje kontrolować własne słowa i zachowania • uczy się odreagowywać nagromadzone negatywne emocje w sposób bezpieczny, nie krzywdząc innych • reaguje adekwatnie do danej sytuacji • próbuje radzić sobie w sytuacjach nowych, trudnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowa • opowiadanie • historyjka obrazkowa • scenki z elementami dramy • wyrażanie uczuć i emocji w zabawie oraz w działaniach muzycznych i plastycznych • zabawy relaksacyjne

<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie ze sposobami wyrażania swoich negatywnych emocji w sposób bezpieczny dla innych. • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach nowych i trudnych. • Uwrażliwianie na potrzeby innych 	<p>konfliktowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczy się empatii 	
<p>Moja rodzina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie ważności rodziny w życiu każdego człowieka. • Zapoznanie z pojęciami: rodzina, rodzeństwo, dom rodzinny, pokolenie. • Budzenie zainteresowania historią własnej rodziny, pracą zawodową rodziców i dziadków. • Ukazywanie Świętej Rodziny jako wzoru życia rodzinnego. • Kształtowanie pozytywnych uczuć w stosunku do najbliższych osób: rodziców – mamy i taty, siostry, brata, babci, dziadka – umacnianie więzi rodzinnych. • Zachęcanie do wykonywania swoich obowiązków domowych np. układanie zabawek, pomoc dorosłym w drobnych pracach domowych. • Zapoznanie z tradycjami, świętami i uroczystościami rodzinnymi. • Zapoznanie z rolą kobiety i mężczyzny w rodzinie • Kształtowanie umiejętności nawiązywania więzi emocjonalnych, duchowych, bliskości i zaufania z najbliższymi członkami rodziny. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się swoim imieniem i nazwiskiem • poprawnie nazywa członków najbliższej rodziny • opowiada o swojej rodzinie • próbuje określić, co to jest: rodzina, rodzeństwo, dom rodzinny, pokolenie • nazywa wykonywane zawody rodziców i dziadków • próbuje opowiadać, na czym polega praca zawodowa rodziców i dziadków • interesuje się historią swojej rodziny • stara się naśladować wzór życia Świętej Rodziny • uczy się nawiązywania serdecznego kontaktu z rodzeństwem • stara się być troskliwym wobec młodszego rodzeństwa, a także starszych i chorych członków rodziny • stara się opowiadać najbliższym o swoich wrażeniach i przeżyciach • uczy się dostrzegać potrzeby poszczególnych członków rodziny np. spokojnie się bawi, gdy inni odpoczywają • uczy się dokładnego wykonywania obowiązków domowych • poznaje tradycje związane ze świętami rodzinnymi • pamięta o uroczystościach rodzinnych (składa życzenia, przygotowuje drobne prezenty) • poprawnie nazywa członków najbliższej rodziny: mama, tata, brat, siostra, babcia, dziadek • opowiada o swojej rodzinie i rolach pełnionych przez poszczególnych jej członków: mamę, tatę, brata, siostrę, babcię, dziadka 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • opowiadanie • inscenizacja • scenki z elementami dramy • piosenka • zabawy tematyczne np. w dom, rodzinę • wykonanie drzewa genealogicznego • spotkania z rodzicami i dziadkami wykonującymi różne zawody • wspólne czytanie Pisma Świętego i Żywotów Świętych • wspólny udział w liturgii • oglądanie: albumów, zdjęć, filmów z uroczystości rodzinnych • przygotowanie upominków dla najbliższych

<p>Spoleczność ochronki/przedszkola:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznavanie z imionami kolegów i koleżanek z grupy przedszkolnej. • Kształtowanie umiejętności nawiązywania więzi osobowych z rówieśnikami. • Wdrażanie do wspólnej i zgodnej zabawy ze wszystkimi dziećmi, zarówno wychowującymi się w trudniejszych warunkach, jak i z dziećmi z bogatych rodzin. • Uwrażliwianie na potrzebę dzielenia się z innymi. • Rozwijanie umiejętności współpracy, współdziałania i wspólnego świętowania w grupie przedszkolnej. • Kształtowanie postawy niesienia pomocy innym np. młodszemu koledze. • Zapoznavanie z podstawowymi zasadami dobrego wychowania np.: stosowanie zwrotów grzecznościowych, pozdrowień, grzeczne odnoszenie się do innych, uważne słuchanie innych, nie przerywanie im. • Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów. • Wychowywanie do szacunku wobec innych i ich własności. • Kształtowanie umiejętności właściwego rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na sukcesy i porażki. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia imiona kolegów i koleżanek • stara się nawiązywać bliski, serdeczny kontakt z rówieśnikami • stara bawić się ze wszystkimi dziećmi • zgodnie korzysta z zabawek, wspólnych pomieszczeń i sprzętów • nie krzywdzi innych • chętnie dzieli się z rówieśnikami np. zabawkami, słodyczkami • współpracuje, współdziała w grupie podczas zabaw i zajęć • chętnie świętuje uroczystość imienin i urodzin kolegów i koleżanek • próbuje być troskliwym wobec nowych i młodszych kolegów i koleżanek np. bawi się z nimi, pomaga w czynnościach samoobsługowych, opiekuje się podczas spacerów i wycieczek, pomaga przy wykonywaniu prostych prac • stosuje zwroty grzecznościowe: proszę, dziękuję, przepraszam, dzień dobry, do widzenia, dobry wieczór, dobranoc, smacznego • używa pozdrowień adekwatnie do miejsca i konkretnej sytuacji • podporządkowuje się podziałowi ról, przydzielonym zadaniom i dyżurom • szanuje własność innych dzieci oraz własną • okazuje szacunek innym np. : podczas zabawy, wspólnej pracy • w sposób pokojowy próbuje rozwiązywać zaistniałe konflikty • stara się właściwie reagować na przegraną • cieszy się z sukcesów swoich i innych 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • wiersz • piosenka • przysłowia • historyjka obrazkowa • scenki rodzajowe • działania porządkowe np. odkładanie zabawek na wyznaczone miejsce • spotkania integracyjne dzieci młodszych ze starszymi np. wspólne zabawy, spacer, wycieczki • świętowanie urodzin i imienin • pełnienie roli „Anioła Stróża” wobec młodszych kolegów i koleżanek • wypełnianie zleconych zadań i dyżurów
<p>Najbliższe otoczenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznavanie z nazwą rodzinnej miejscowości oraz jej herbem. • Poznawanie adresów: domowego, dziadków, przedszkola. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa miejscowość, w której mieszka • rozpoznaje herb miejscowości i próbuje wyjaśnić jego symbolikę • podaje adres domowy, adres dziadków i adres przedszkola 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie historyczne • słuchanie: legend, podań, poezji regionalnej • pokaz mapy geograficznej i planu miasta

<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z miejscami użytku publicznego. • Przybliżanie historii i tradycji swojej miejscowości. • Budzenie zainteresowania historią i kulturą regionu. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i nazywa miejsca użytku publicznego, tj. straż pożarna, policja, szpital, apteka, poczta • zwiedza zabytki w swojej miejscowości • odwiedza miejsca związane z historią i tradycją swojej miejscowości oraz miejsca pamięci narodowej • podaje nazwę regionu, w którym mieszka • śpiewa wybrane regionalne piosenki • wykonuje elementy regionalnych tańców • rozpoznaje strój regionalny • opowiada o typowych zajęciach ludności charakterystycznych dla regionu, w którym mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> • wycieczki do miejsc użyteczności publicznej • zwiedzanie miejscowości • zwiedzanie muzeum w swojej miejscowości lub regionie • spotkania z twórcami regionalnymi i ludźmi kultury • tworzenie kącika regionalnego • wykonanie tańca regionalnego
<p>Moja Ojczyzna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z nazwą rodzinnego kraju. • Zapoznanie z symbolami narodowymi: flaga, hymn, godło. • Uświadamianie przynależności do Narodu Polskiego. • Budzenie miłości do ojczyzny oraz szacunku do symboli narodowych i hymnu państwowego. • Stwarzanie okazji do zapoznania się z mapą Polski. • Zapoznanie z legendami związanymi z powstawaniem państwa polskiego. • Przybliżanie historii Polski, jej królów i bohaterów narodowych 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa kraj, w którym mieszka • rozpoznaje, nazywa i próbuje wyjaśnić znaczenie symboli narodowych • stara się wyjaśnić, co to znaczy, że jest Polakiem • śpiewa hymn Polski zachowując właściwą postawę • wskazuje na mapie Polski krainy geograficzne • nazywa najważniejsze polskie rzeki: Wisłę, Odrę • podaje nazwę miasta, które jest obecnie Stolicą Polski • wymienia i wskazuje na mapie najbliższych sąsiadów Polski • opowiada legendy związane z powstaniem państwa polskiego • wymienia wybrane postacie królów polskich i bohaterów narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka historyczna • opowiadanie historyczne • słuchanie: legend, podań i baśni • inscenizacja • rozmowa kierowana • wiersz • piosenka • pokaz mapy Polski • udział we Mszach Świątecznych w intencji Ojczyzny • udział w świątach i uroczystościach narodowych • wieczornica patriotyczna • wycieczka do muzeum • wycieczka do miejsc historycznych
<p>Świat i rodzina ludzka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do otaczania szacunkiem każdego człowieka – członka rodziny ludzkiej i świata stworzonego przez Boga • Zapoznanie z różnymi rasami ludzi żyjących na poszczególnych kontynentach. • Budzenie świadomości przynależności do(Unii Europejskiej) wspólnoty narodów Europy 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, że świat stworzony przez Pana Boga jest mieszkaniem dla wszystkich ludzi – także dla tych, którzy wyglądają inaczej, mówią inaczej, żyją inaczej niż my • ma świadomość poczucia przynależności do rodziny ludzkiej oraz do Unii Europejskiej jako rodziny narodów Europy • próbuje wskazywać na mapie kontynenty • wie, jakie rasy ludzi mieszkają na poszczególnych 	<ul style="list-style-type: none"> • mapa świata, mapy poszczególnych kontynentów • spotkanie z misjonarzami, wolontariuszami pracującymi na różnych kontynentach • ilustracje, prezentacje multimedialne przedstawiające zwyczaje różnych państw • ilustracje, plansze przedstawiające stroje narodowe

<ul style="list-style-type: none"> • Poznawanie zwyczajów, kultury, zabytków specyficznych dla innych narodowości. • Poszanowanie odmienności innych ludzi oraz wdrażanie do troski o słabszych, różniących się od nas. 	<p>kontynentach</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje niektóre charakterystyczne dla poszczególnych krajów budowle oraz pomniki przyrody • zapoznaje się z kulturą wybranych narodów – tańcami narodowymi, piosenkami, słynnymi postaciami • wie, że należy szanować każdego człowieka oraz otaczać troską i opieką słabszych, niepełnosprawnych, w tym należących do mniejszości narodowych • wie, że każdy ma prawo posługiwać się swoim językiem narodowym oraz dialektem 	<ul style="list-style-type: none"> • albumy ze zdjęciami • pogadanka • opowiadanie • inscenizacja • atlas świata • atlas przyrody • globus • flagi różnych państw • taniec • piosenka
<p>Człowieka i jego praca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do angażowania się w proste prace domowe i przedszkolne. • Zapoznawanie z różnymi zawodami i narzędziami pracy. • Uczenie szacunku dla chleba i każdej ludzkiej pracy. • Uświadamianie wartości i konieczności pracy w życiu człowieka. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • włącza się w drobne prace domowe, w przedszkolu • opowiada o różnych zawodach • nazywa narzędzia potrzebne do wykonywania różnych prac • okazuje szacunek wobec chleba • szanuje pracę swoją i innych • próbuje wyjaśnić, dlaczego praca jest ważna w życiu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • opowiadanie • przysłowia • zagadki • zabawy tematyczne • zabawy w kąciakach zainteresowań • spotkania z ludźmi różnych zawodów • wycieczki do różnych miejsc pracy • wycieczka do piekarni • przykład życia

4) Obszar wychowawczo - dydaktyczny: KULTUROWY

Treści wychowawczo - dydaktyczne	Przewidywane efekty pracy wychowawczo - dydaktycznej	Procedury osiągnięcia celów
<p>Piękno:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwianie na piękno otaczającego świata i jego stworzeń. • Kształtowanie postawy wdzięczności wobec Pana Boga za dar stworzonego świata. • Wdrażanie do poszanowania piękna i troski o nie 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się dostrzegać piękno otaczającego świata i jego stworzeń • wyraża wdzięczność Panu Bogu za stworzony świat i stworzenia • szanuje piękno i chroni je przed zniszczeniem 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • słuchanie Pisma Świętego • wiersz • piosenka • oglądanie: ilustracji, zdjęć, przeźroczy • spacer i wycieczki • działania mające na celu ochronę środowiska • modlitwa • przykład życia

<p>Teatr:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie przedstawień i teatryków. • Wdrażanie do właściwego zachowania się podczas przedstawień w przedszkolu i w teatrze. • Angażowanie do udziału w teatrykach i przedstawieniach przedszkolnych. • Wykorzystywanie elementów dramy i pantomimy podczas zajęć z dziećmi. • Zapoznanie z wyglądem i przeznaczeniem: sceny, widowni, kulis, garderoby oraz pracą aktora. • Zapoznanie z rodzajami lalek teatralnych • Rozwijanie umiejętności wykonywania prostych rekwizytów teatralnych. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chętnie ogląda przedstawienia i teatryki w przedszkolu i w teatrze • stara się właściwie zachowywać podczas różnych przedstawień w przedszkolu i w teatrze • w zabawie odgrywa role społeczne • odgrywa role w teatrykach i przedstawieniach przygotowywanych w przedszkolu • odgrywa proste scenki z elementami dramy • uczy się odgrywać scenki pantomimiczne • próbuje wyjaśniać, co to jest scena, widownia, kulisy, garderoba • opowiada o pracy aktora • wymienia rodzaje lalek teatralnych • wykonuje proste kukielki i elementy dekoracji 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • oglądanie teatryków • tworzenie kącika teatralnego • zabawy naśladowcze • zabawy tematyczne • przygotowywanie: inscenizacji, przedstawień przedszkolnych, scenek pantomimicznych i z elementami dramy • zwiedzanie teatru • oglądanie przedstawienia teatralnego • spotkanie z aktorami i pracownikami teatru
<p>Muzyka i taniec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do słuchania piosenek dla dzieci. • Uczenie piosenek np.: związanych z tematyką pór roku, bliskim otoczeniem dziecka, przyrodą. • Zachęcanie do podejmowania prób tworzenia własnych piosenek. • Wdrażanie do słuchania różnego rodzaju muzyki np.: ludowej, klasycznej. • Zapoznanie z życiem i twórczością Fryderyka Chopina. • Kształtowanie umiejętności wyrażania muzyki ruchem. • Wdrażanie do wyrażania muzyki za pomocą różnorodnych form plastycznych • Rozwijanie umiejętności określania charakteru muzyki, natężenia wysokości dźwięków, tempa i dynamiki utworów. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słucha piosenek dziecięcych • śpiewa piosenki dostosowane do wieku i możliwości głosowych • rozpoznaje piosenki po melodii • tworzy własne piosenki • uważnie słucha nagrań muzycznych • opowiada o życiu i twórczości Fryderyka Chopina • interpretuje ruchem utwory muzyczne • maluje muzykę • reaguje na zmiany w muzyce • rytmizuje krótkie teksty • opisuje wygląd i sposób gry na instrumentach perkusyjnych • gra na instrumentach perkusyjnych • tworzy muzykę • wymienia nazwy tańców narodowych i ludowych • demonstrowa kroki wybranych tańców ludowych, narodowych i współczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowa kierowana • śpiewanie piosenek • słuchanie muzyki • spontaniczne zabawy przy muzyce • udział w zajęciach muzycznych i muzyczno – ruchowych • udział w zajęciach rytmicznych • zagadki muzyczne • gra na instrumentach muzycznych • wycieczka do szkoły muzycznej • udział w: koncertach, przeglądach, festiwalach • zajęcia taneczne

<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z instrumentami tj.: bębenek, kołatka, trójkąt, marakasy, tamburyn. • Nauka gry na instrumentach perkusyjnych - improwizowanie oraz akompaniowanie do piosenek. • Zachęcanie do tworzenia własnej muzyki. • Nauka elementów tańców tj. krakowiak, polka, polonez, walc oraz tańców współczesnych 		
<p>Sztuka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z różnymi działaniami plastyczno – technicznymi. • Rozwijanie umiejętności wykorzystania różnorodnych technik plastycznych. • Zachęcanie do twórczości własnej. • Wdrażanie do szanowania wykonanych przez siebie i innych prac plastycznych. • Zapoznanie z dziełami sztuki i ich twórcami: malarzem, rzeźbiarzem, grafikiem, fotografem. • Zachęcanie do wypowiedzenia własnych odczuć estetycznych na temat oglądanych dzieł sztuki i prac plastycznych. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rysuje, maluje, wycina itd. • próbuje łączyć różne techniki plastyczne • korzysta z różnorodnych przyborów • tworzy własne „dzieła sztuki” • wykonuje elementy dekoracji, upominki, ozdoby • samodzielnie organizuje warsztat pracy • szanuje prace swoje i innych • wymienia wybrane dzieła sztuki i ich twórców • próbuje wypowiadać własne odczucia estetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • rozmowa kierowana • oglądanie obrazów, rzeźb, fotografii • wykonywanie prac plastyczno – technicznych • organizowanie wystaw własnych prac plastycznych • wycieczka do muzeum • spotkania z twórcami dzieł sztuki

5) Obszar wychowawczo - dydaktyczny: MORALNY

Treści wychowawczo - dydaktyczne	Przewidywane efekty pracy wychowawczo - dydaktycznej	Procedury osiągnięcia celów
<p>Prawda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwianie i zwracanie uwagi na to, by zawsze mówić prawdę. • Kształtowanie umiejętności dostrzegania różnicy między prawdą, kłamstwem i fałszem. • Ukazywanie konsekwencji kłamstwa w życiu człowieka. • Kształtowanie postawy przyznawania się do kłamstwa oraz przeproszenia za nie Pana Boga i ludzi. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się być prawdomówne • odróżnia prawdę od kłamstwa i fałszu • wymienia skutki i konsekwencje kłamstwa na podstawie historii biblijnych, opowiadań, konkretnych osób i sytuacji • stara się przyznawać do kłamstwa i przeproszać za nie 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • opowiadania z życia dzieci • słuchanie Pisma Świętego • słuchanie: bajek, baśni • wypowiedzi dzieci • rozmowy indywidualne • historyjki obrazkowe • scenki z elementami dramy • gry planszowe • modlitwa • zadośćuczynienie • świadectwo życia
<p>Dobro:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie, że w świecie istnieje dobro i zło. • Kształtowanie umiejętności dokonywania wyborów między dobrem i złem. • Zapoznanie z wzorcami osobowymi: Świętą Rodziną, bł. Edmundem Bojanowskim i innymi postaciami świętych oraz zachęcanie do ich naśladowania. • Kształtowanie umiejętności oceniania zachowań pozytywnych i negatywnych u siebie i u innych oraz przewidywania ich konsekwencji. • Kształtowanie umiejętności przyjmowania pochwały, nagrody, upomnienia, kary. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia dobro od zła • stara się wybierać dobro, odrzucać zło • stara się naśladować poznane wzorce osobowe • stara się dawać dobry przykład innym • próbuje oceniać zachowania swoje i innych • próbuje opowiedzieć jakie mogą być konsekwencje zachowań pozytywnych i negatywnych • uczy się przyjmować konsekwencje własnych zachowań 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • słuchanie: bajek, baśni, opowiadań • słuchanie Pisma Świętego i Żywotów Świętych • spełnianie dobrych uczynków • refleksja nad własnym postępowaniem • wynagrodzenie za wyrządzoną krzywdę • świadectwo życia

<p>Miłość i miłosierdzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwianie na dostrzeganie w świecie miłości Pana Boga i innych ludzi: rodziców, rodzeństwa, dziadków, innych członków rodziny itd. • Wdrażanie do wyrażania wdzięczności Panu Bogu i ludziom za okazywaną miłość. • Zapoznanie z pojęciem „miłosierdzie” i wyjaśnianie w jaki sposób Pan Bóg okazuje człowiekowi swoje miłosierdzie. • Kształtowanie postawy bycia miłosiernym wobec innych. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega dary Bożej i ludzkiej miłości • w modlitwie dziękuje Panu Bogu za Jego miłość i miłość innych • próbuje wyjaśnić, co to znaczy, że Pan Bóg kocha wszystkich ludzi i okazuje im swoje miłosierdzie • opowiada przypowieść biblijną „O Miłosiernym Ojcu” • rozpoznaje obraz Jezusa Miłosiernego • opowiada o życiu Świętej Siostry Faustyny Kowalskiej • opowiada na czym polega miłosierdzie względem drugiego człowieka na podstawie przypowieści „O miłosiernym Samarytaninie” • uczy się być miłosiernym wobec innych ludzi: w rodzinie, w przedszkolu, w sąsiedztwie • okazuje pomoc chorym, słabym, potrzebującym 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • rozmowa kierowana • słuchanie Pisma Świętego • film dla dzieci o życiu Świętej Siostry Faustyny • modlitwa • przykład życia • odwiedzanie chorych • pomoc, opieka nad młodszymi i słabszymi
<p>Przyjaźń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z pojęciami: „przyjaciel”, „przyjaźń”. • Ukazanie wartości przyjaźni między ludźmi na podstawie literatury dziecięcej. • Zapoznavanie z prawdą, że Pan Jezus jest Przyjacielem człowieka. • Zachęcanie do bycia przyjacielem dla innych ludzi np.: dla członków rodziny, rówieśników. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • próbuje wyjaśnić, co oznaczają słowa: „przyjaciel”, „przyjaźń” • opowiada, na czym polega prawdziwa przyjaźń • próbuje wyjaśnić dlaczego Pan Jezus jest Przyjacielem człowieka • uczy się być przyjacielem dla innych 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiadanie • historyjka obrazkowa • wiersz • piosenka • wykonanie upominku dla przyjaciela • przykład życia

6) Obszar wychowawczo - dydaktyczny : RELIGIJNY

Treści wychowawczo - dydaktyczne	Przewidywane efekty pracy wychowawczo - dydaktycznej	Procedury osiągnięcia celów
<p>Symbole religijne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzanie w świat symboli religijnych. • Kształtowanie postawy szacunku do symboli religijnych. • Nauka kreślenia znaku krzyża świętego 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie poznanych symboli religijnych • nie wstydzi się symboli religijnych i otacza je szacunkiem • prawidłowo kreśli znak krzyża świętego 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • opowiadanie • pokaz symboli religijnych • pokaz kreślenia znaku krzyża świętego • przykład życia • właściwa postawa w miejscach świętych
<p>Wiara:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do codziennej modlitwy. • Kształtowanie postawy miłości względem Pana Boga i bliźniego. • Zapoznanie z Księgą Pisma Świętego jako Słowem Boga do człowieka. • Zapoznawanie z postaciami biblijnymi i życiem świętych jako wzorami żywej wiary 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modli się do Pana Boga • powierza się opiece Anioła Stróża • stara się kochać Pana Boga i ludzi • okazuje szacunek dla Księgi Pisma Świętego • stara się uważnie słuchać fragmentów Słowa Bożego • stara się naśladować postacie biblijne i przykłady świętych, którzy są wzorem wiary 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • rozmowy indywidualne • modlitwa • słuchanie Pisma Świętego • opowiadania o życiu świętych • filmy religijne • inscenizacje biblijne • piosenka • przykład życia
<p>Dzieciństwo Boże:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z prawdą, że poprzez Chrzest Święty stajemy się dziećmi Boga Ojca. • Pomaganie w odkrywaniu prawdy o dziecięctwie Bożym. • Ukazanie Dzieciątka Jezus jako wzoru do naśladowania. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dziękuje Panu Bogu za to, że na Chrzcie Świętym stało się Jego dzieckiem • buduje pozytywny obraz własnej osoby wiedząc, że jest kochane przez Boga Ojca • próbuje naśladować Dzieciątka Jezus 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • słuchanie Pisma Świętego • oglądanie zdjęć z uroczystości Chrztu Świętego • modlitwa • świętowanie imienin, urodzin
<p>Praktyki religijne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznawanie z różnymi praktykami religijnymi i ukazywanie ich znaczenia w życiu człowieka wierzącego w Pana Boga. • Wdrażanie do pamiętania o Panu Bogu w codzienności życia i okazywania Mu wierności poprzez różnorodne praktyki religijne. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta o codziennej modlitwie porannej i wieczornej • pamięta o modlitwie przed i po posiłku • w miarę możliwości odmawia modlitwę „Anioł Pański” • wchodząc do kościoła żegna się wodą święconą • przechodząc koło kościoła, kaplicy, krzyża pamięta o tym, by uczynić znak krzyża świętego • razem z rodzicami uczestniczy we Mszy Świętej niedzielnej • wspólnie z rodziną świętuje niedzielę i dni święte 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowa kierowana • modlitwa • nawiedzanie kościoła • udział we Mszy Świętej • wypełnianie poznanych praktyk religijnych

<p>Rok liturgiczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z symbolami, nabożeństwami i praktykami wielkopostnymi. • Wdrażanie do zachowywania tradycji związanych z przygotowaniem i przeżywaniem Świąt Wielkanocnych. Uwrażliwianie na dobre przeżywanie czasu Adwentu jako przygotowania do Bożego Narodzenia. • Zapoznanie z historią Bożego Narodzenia i tradycjami związanymi z przeżywaniem Świąt. • Zachęcanie do oddawania się w opiekę Matki Bożej poprzez modlitwę, udział w różnych nabożeństwach, pielgrzymowanie do Sanktuariów Maryjnych. • Ukazywanie sposobów oddawania czci Panu Jezusowi obecnemu w Najświętszym Sakramencie 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie symboli wielkopostnych • w miarę możliwości uczestniczy w nabożeństwach Drogi Krzyżowej przygotowywanych specjalnie dla dzieci • uczestniczy w obrzędzie posypania głów popiołem • stara się podejmować postanowienia wielkopostne oraz drobne wyrzeczenia i umartwienia • wspólnie z innymi śpiewa wybrane pieśni wielkopostne • wraz z rodzicami uczestniczy we Mszy Świętej w Niedzielę Palmową • opowiada o wydarzeniach Męki i Śmierci Pana Jezusa • stara się cierpliwie przyjmować doznawane przykrości • opowiada o tradycjach Świąt Wielkanocnych • pomaga w nakrywaniu stołu wielkanocnego • wyjaśnia znaczenie symboli wielkanocnych • opowiada o wydarzeniu Zmartwychwstania Pana Jezusa • wraz z innymi śpiewa wybrane pieśni wielkanocne • opowiada o wydarzeniu Zwiastowania Najświętszej Maryi Pannie • wyjaśnia znaczenie Adwentu, jako czasu oczekiwania na Zbawiciela, czyli Pana Jezusa • stara się podejmować i wypełniać postanowienia adwentowe • rozpoznaje symbole okresu Adwentu i wyjaśnia ich znaczenie • w miarę możliwości uczestniczy w roratach dla dzieci • wspólnie z innymi śpiewa wybrane pieśni adwentowe • pomaga w strojeniu choinki • z zaangażowaniem uczestniczy w przygotowaniach i przebiegu Wigilii • stara się samo przygotować prezenty pod choinkę dla najbliższych • składa życzenia świąteczne • wspólnie z innymi śpiewa kolędy • opowiada historię Bożego Narodzenia • wspólnie z innymi modli się na różańcu • wspólnie z innymi śpiewa wybrane pieśni Maryjne 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • opowiadanie • rozmowa • modlitwa • śpiew pieśni związanych z przeżywaniem danego okresu liturgicznego • słuchanie Pisma Świętego • oglądanie obrazów i filmów religijnych • wykonanie palmy • nawiedzanie kościoła poza Mszą Świętą • wypełnianie podjętych postanowień • uczestniczenie w przygotowaniu wielkanocnego stołu • udział w konkursie na najciekawszy lampion • przygotowanie ozdób na wystawę świąteczną • udział w spotkaniu opłatkowym • udział w przedstawieniu bożonarodzeniowym – jasełkach • wykonanie różańca • wyjazd z rodzicami do Sanktuarium Maryjnego
--	---	---

	• opowiada bardzo ogólnie o objawieniach Matki Bożej w Lourdes i Fatimie • w miarę możliwości uczestniczy w nabożeństwach majowych • w miarę możliwości nawiedza kapliczki przydrożne • rozpoznaje obraz Matki Bożej Częstochowskiej • nazywa Matkę Bożą Królową Polski • wspólnie z innymi odmawia modlitwę „Pod Twoją obronę” • wraz z rodzicami uczestniczy w procesji Bożego Ciała i w czasie oktawy (sypie kwiaty, dzwoni dzwonkiem) • wspólnie z innymi śpiewa pieśni eucharystyczne	